NN 92/2018 (17.10.2018.), Pravilnik o izvanrednom prijevozu

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

1802

Na temelju članka 46. stavka 7. i članka 87. stavka 4. Zakona o cestama (»Narodne novine«, broj 84/11., 18/13., 22/13., 54/13., 148/13. i 92/14.) ministar mora, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK

O IZVANREDNOM PRIJEVOZU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti i način obavljanja izvanrednog prijevoza, uvjeti i postupak izdavanja dozvole za izvanredni prijevoz u unutarnjem i međunarodnom cestovnom prometu te mjerila za izračun naknade za izvanredni prijevoz.

(2) Prilozi čine sastavni dio ovog Pravilnika te su dostupni u elektroničkom obliku na web-stranici ministarstva i izdavatelja dozvola za izvanredni prijevoz.

Članak 2.

(Osnovni uvjeti za izvanredni prijevoz)

(1) Prijevoz vozilom ili skupom vozila (dalje u tekstu: vozilo) koje samo ili zajedno s nedjeljivim teretom premašuje propisane dimenzije (širina, dužina, visina) ili ukupnu masu odnosno propisana osovinska opterećenja može se obaviti samo na temelju dozvole za izvanredni prijevoz (u daljnjem tekstu: dozvola).

(2) Javnom cestom na kojoj je prometnim znakom uspostavljeno ograničenje dimenzije, ukupne mase odnosno osovinskog opterećenja vozila, vozilo koje samo ili zajedno s nedjeljivim teretom prelazi ograničenja određena prometnim znakom može se kretati samo na temelju dozvole.

(3) Dozvola se može izdati:

– ako je vozilo ili teret konstrukcijski nedjeljiv na način da jednostavnom demontažom dijelova vozila ili tereta nije moguće uskladiti ukupnu masu, osovinska opterećenja ili dimenzije s propisanim iznosima ili ograničenjima označenim prometnim znakom za cestu ili njezin dio, odnosno ako prijevoz vozila ili tereta nije moguće u cijelosti obaviti drugim prijevoznim sredstvom, ili ako su troškovi organizacije i izvršenja prijevoza drugim prijevoznim sredstvima složeni i nerazmjerno visoki;

– u drugim hitnim slučajevima kad to zahtijevaju izvanredne okolnosti i racionalnost prijevoza, ako je pri izvršenju istog moguće osigurati nužne uvjete u pogledu zaštite cesta, te sigurnosti i protočnosti prometa.

(4) Izvanredni prijevoz mora se obaviti u skladu s dozvolom.

(5) Ako se kontrolom izvanrednog prijevoza utvrdi nepridržavanje bilo kojeg uvjeta iz dozvole ili ovog Pravilnika smatra se da se izvanredni prijevoz obavlja bez dozvole.

(6) Tijekom obavljanja izvanrednog prijevoza dozvola, preslika dozvole ili dozvola u elektroničkom obliku mora biti kod vozača vozila kojim se obavlja izvanredni prijevoz.

Članak 3.

Iznimno od odredbi iz članka 2. ovog Pravilnika dozvola nije potrebna te se izvanredni prijevoz izvodi na sljedeći način:

– za izvanredne prijevoze koji se moraju obaviti interventno zbog otklanjanja posljedica prirodnih katastrofa, elementarnih nepogoda, prometnih nesreća ili drugih izvanrednih okolnosti kao npr. vuča pokvarenog ili oštećenog autobusa ili teretnog vozila zaustavljenog na kolniku do najbližeg mjesta pogodnog za istovar i sl., a o čemu je, prije početka obavljanja takvog izvanrednog prijevoza, prijevoznik ili posrednik dužan obavijestiti nadležnog izdavatelja dozvole i policiju;

– za izvanredne prijevoze koji se moraju obaviti zbog uspostave prohodnosti cesta u zimskim uvjetima (čišćenje cesta i posipanje cesta protiv poledice) uz označavanje sukladno posebnom propisu;

– za izvanredne prijevoze vozilima međunarodnih mirovnih snaga, međunarodnih organizacija, odnosno obrambenih snaga drugih država, ako je tako određeno posebnim sporazumom ili ugovorom sa Republikom Hrvatskom;

– za vozila ministarstva unutarnjih poslova i oružanih snaga Republike Hrvatske;

– za vozila V. kategorije izvanrednog prijevoza koja su u skladu s propisanim dimenzijama, masom i osovinskim opterećenjem utvrđenima za I. kategoriju izvanrednog prijevoza, uz zadovoljavanje uvjeta o označavanju vozila rotirajućim svjetlom koje je vidljivo s prednje i stražnje strane vozila.

Članak 4.

(Kategorije izvanrednog prijevoza)

Izvanredni prijevozi se s obzirom na prekoračenje dozvoljenih ukupnih masa, osovinskih opterećenja i dimenzija dijele u pet kategorija:

– izvanredni prijevoz I. kategorije je prijevoz vozilom, koje samo ili zajedno s teretom ne premašuje 44 tone za sklop do 5 osovina, odnosno 48 tona za sklop od 6 ili više osovina, ukupne mase i/ili 3 metra širine i/ili 4,2 metra visine i/ili dužine do 23 metra te propisanim osovinskim opterećenjima ili osovinskim opterećenjima određenim prometnim znakovima;

– izvanredni prijevoz II. kategorije je prijevoz vozilom, koje samo ili skupa s teretom ima sljedeće vrijednosti ukupne mase, dimenzija ili osovinskih opterećenja: iznad 44 odnosno 48 tona do najviše 60 tona ukupne mase i/ili iznad 3 metra do najviše 3,5 metra širine i/ili iznad 4,2 do najviše 4,5 metra visine i/ili dužine veće od 23 metra do najviše 30 metara i/ili koji premašuje osovinska opterećenja za najviše 20% od najvećih propisima dozvoljenih ili određenih prometnim znakovima;

– izvanredni prijevoz III. kategorije je prijevoz vozilom, koje samo ili skupa s teretom premašuje gornje granice ukupne mase i/ili dimenzija i/ili osovinskih opterećenja, za izvanredni prijevoz II. kategorije;

– izvanredni prijevoz IV. kategorije je prijevoz vozilima bez tereta, registriranim za sudjelovanje u prometu čija ukupna masa premašuje propisima dozvoljenu ukupnu masu, odnosno, zbog čije su ukupne mase premašena dozvoljena osovinska opterećenja (dizalice, radni strojevi i sl.);

– izvanredni prijevoz V. kategorije je prijevoz vozilima bez tereta, kad to vozilo premašuje propisane dimenzije za I. kategoriju izvanrednog prijevoza, odnosno dimenzije određene prometnim znakom (vozila za obavljanje poljoprivrednih radova).

II. UVJETI I NAČIN OBAVLJANJA IZVANREDNOG PRIJEVOZA

Članak 5.

(Posebni uvjeti za izvanredni prijevoz)

(1) Osovinsko opterećenje vozila s kojim se obavlja izvanredni prijevoz u pravilu ne smije premašiti osovinska opterećenja koja iznose više od 10 tona po osovini. Veće premašivanje osovinskih opterećenja se dozvolom može odobriti uz uvjete koji se odnose na stanje kolnika, način vožnje te tehničke značajke vozila.

(2) Uvjete iz stavka 1. ovog članka određuje izdavatelj dozvole, na prijedlog pravne osobe koja upravlja cestom na kojoj se izvanredni prijevoz obavlja.

(3) Teretni automobil ili priključno vozilo kojim se obavlja izvanredni prijevoz, a čije osovinsko opterećenje premašuje najveće dozvoljeno osovinsko opterećenje za više od 2 tone, mora biti opremljeno automatskim izravnavanjem osovinskog pritiska i najmanje četiri kotača po osovini za priključno vozilo.

(4) Dozvolom se može odobriti prekoračenje propisanih vrijednosti samo koliko je propisano u deklaraciji proizvođača vozila s obzirom na dopuštena opterećenja nosivih sklopova, odnosno koliko dopušta nosivost i stanje kolnika i objekata na predviđenom putu prijevoza.

Članak 6.

(Označavanje vozila)

(1) Vozilo kojim se obavlja izvanredni prijevoz mora biti označeno s prednje i stražnje strane natpisom »IZVANREDNI PRIJEVOZ« te opremljeno parovima žutih rotirajućih ili trepćućih svjetala s prednje i stražnje strane sukladno Prilogu 1.

(2) Ako vozilo samo ili zajedno s teretom ima širinu veću od dopuštene mora biti označeno sa svake bočne strane, propisanim oznakama odnosno gabaritnim svjetlima sukladno Prilogu 1.

(3) Ako izvanredni prijevoz ne uključuje pratnju sa stražnje strane te ako vozilo samo ili zajedno s teretom ima duljinu veću od dopuštene oznaka iz stavka 1. ovog članka mora se dopuniti dodatnom oznakom »Duljina.....m«, na kojoj je označena stvarna duljina izvanrednog prijevoza u metrima.

(4) Oznaka »Izvanredni prijevoz« veličine je 400 x 600 mm. Veličina dodatne oznake »Duljina .... m« je 220 x 600 mm. Veličina okvira u koji se ulažu brojevi visine 120 mm je 170 x 170 mm.

(5) Vozilo koje je samo ili zajedno s teretom širine veće od 4,5 metra ili za terete koji premašuju duljinu vozila za više od 1 metar, potrebno je rubne dijelove označiti dodatnim (rotacijskim ili trepćućim) svjetlima.

(6) Oznake za izvanredni prijevoz izrađuju se od materijala i prema standardu koji se primjenjuje za izradu prometnih znakova, razreda retrorefleksije RA1, žute je boje s natpisom i okvirom crne boje.

Članak 7.

(Javne ceste za izvanredni prijevoz)

(1) Izvanredni prijevoz smije se obavljati isključivo javnim cestama s boljim prometno-tehničkim elementima koje su određene Prilogom 2.

(2) Kada se utovar ili istovar obavlja na području Republike Hrvatske do ceste iz javnih cesta iz stavka 1. ovog članka koristi se najkraća ruta s odgovarajućim tehničkim elementima za sigurno obavljanje izvanrednog prijevoza.

(3) Sve informacije vezane za stalna ograničenja dimenzija, ukupne mase i osovinskih opterećenja na javnim cestama trebaju biti dostupne i ažurirane na web stranici društva Hrvatske ceste d.o.o. sukladno odredbama iz članka 32. Zakona o cestama, kojima je propisano vođenje baze podataka o javnim cestama.

(4) O svim izmjenama i dopunama ograničenja u bazi podataka o javnim cestama, uključujući privremene izmjene zbog izvođenja radova na održavanju i/ili drugih radova odnosno aktivnosti kada je potrebno ograničenje njezine uporabe ili potpuno zatvaranje, pravna osoba koja upravlja javnom cestom mora odrediti odgovarajući obilazak najmanje 30 dana prije novonastalih uvjeta odnosno u što kraćem roku za izvanredne događaje te o istome bez odgode obavijestiti društvo Hrvatske ceste d.o.o.

Članak 8.

(Vrijeme obavljanja izvanrednog prijevoza)

(1) Izvanredni prijevozi radi kojih je potrebno zatvaranje ceste za promet, kada se očekuje značajnije usporavanje prometnog toka ili je potrebna demontaža opreme na cesti obavlja se u pravilu noću.

(2) Iznimno, izvanredni prijevozi iz stavka 1. ovog članka, kad to dopuštaju uvjeti odvijanja prometa, može se obaviti i danju ako je isto određeno dozvolom uz suglasnost upravitelja ceste.

(3) U smislu ovog Pravilnika, noć se smatra vrijeme od 20.00 do 6.00 sati.

Članak 9.

(Uvjeti za pratnju izvanrednog prijevoza)

(1) Za izvanredni prijevoz s obzirom na zahtjevnost i značaj prijevoza te prijevozne pravce određuje se obveza i vrsta pratnje izvanrednog prijevoza, broj vozila za pratnju i obveza sudjelovanja prometne policije radi sigurnog odvijanja izvanrednog prijevoza.

(2) Pratnju izvanrednog prijevoza izvode pratitelji izvanrednog prijevoza koji su državljani EU-a.

(3) Pratnja izvanrednih prijevoza je obvezna samo za onaj dio prijevoznog puta za koji je u dozvoli izričito određeno, te se izvodi najmanje s jednim vozilom za pratnju koje vozi ispred izvanrednog prijevoza, a na autocesti iza istog. Kad se pratnja izvodi s dva ili više vozila jedno vozilo treba biti ispred a ostala iza, te ako se ista sastoji od vozila zahtjevne pratnje isto se za vrijeme prijevoza nalazi ispred izvanrednog prijevoza, a na autocesti iza istog.

(4) Na autocesti i brzoj cesti s jednosmjernim prometom i najmanje dvije vozne trake:

– je obvezna jedna jednostavna pratnja za izvanredne prijevoze širine iznad 3,0 metra do zaključno 3,5 metra i/ili duljine od 23 metra do 30 metara ili za izvanredne prijevoze kada se prijevoz obavlja brzinom manjom od 50 km/h;

– je obvezna jedna zahtjevna pratnja za izvanredne prijevoze širine iznad 3,5 metra do zaključno 4,5 metra i/ili duljine od 30 metara do 40 metara;

– je obvezna jedna zahtjevna pratnja i jedna jednostavna pratnja za izvanredne prijevoze širine iznad 4,5 metra i/ili duljine od 40 metara te kada se očekuje zaustavljanje prometa tijekom prijevoza.

(5) Na ostalim cestama:

– je obvezna jedna jednostavna pratnja za izvanredne prijevoze širine iznad 3,0 metra do zaključno 3,5 metra i/ili duljine od 23 metra do 25 metara ili za izvanredne prijevoze kada se prijevoz obavlja brzinom manjom od 30 km/h;

– je obvezna jedna jednostavna i jedna zahtjevna pratnja za izvanredne prijevoze širine iznad 3,5 metra do zaključno 4,0 metra i/ili duljine od 25 metara do 30 metara;

– obvezne su najmanje dvije zahtjevne pratnje za izvanredne prijevoze širine iznad 4,0 metra do zaključno 4,5 metra i/ili duljine od 30 metara do 35 metara;

– obvezne su najmanje dvije zahtjevne pratnje za izvanredne prijevoze širine iznad 4,5 metra i/ili duljine od 35 metara.

(6) Iznimno od stavaka 4. i 5. ovog članka s obzirom na svojstva izvanrednog prijevoza i put prijevoza, može se odrediti i zahtjevniji opseg pratnje kao i sudjelovanje prometne policije na zahtjev nadležne policijske uprave na čijem se području izvanredni prijevoz obavlja.

(7) Kad se očekuje značajnije usporavanje prometnog toka ili zaustavljanje prometa izdavatelj dozvole je za određene dijelove puta prijevoza dužan zatražiti suglasnost nadležne policijske uprave o sudjelovanju prometne policije za potrebe privremene regulacije prometa. Policijska uprava dužna je dostaviti pisanu suglasnost u kojoj su određeni opseg i način sudjelovanja prometne policije unutar pet dana od njenog traženja.

(8) Sudjelovanje policije kod uspostave privremene regulacije ne smatra se pratnjom te ne isključuje sudjelovanje vozila pratnje propisanih stavcima 4. i 5. ovog članka.

Članak 10.

(Vozilo pratnje)

(1) Pratnja se izvodi s osobnim ili teretnim vozilom koje ne premašuju najvišu dozvoljenu masu od 3,5 tone, koji vozaču osigurava dobru vidljivost prema natrag i na stranama te su označena i opremljena prema odredbama ovog Pravilnika (u daljnjem tekstu: vozila za pratnju) te nisu vozila s kojima se izvodi izvanredni prijevoz.

(2) Vozilo za pratnju i vozilo s kojim se izvodi izvanredni prijevoz moraju biti opremljeni bežičnom napravom koja omogućava vozaču vozila za pratnju uspostavljanje veze s vozačem koji izvodi izvanredni prijevoz.

Članak 11.

(Jednostavna pratnja)

(1) Jednostavna pratnja se izvodi vozilom za pratnju koje je opremljeno s dva žuta trepćuća svjetla i bijelim svjetlom ili reflektirajućom pločom s natpisom »IZVANREDNI PRIJEVOZ« odnosno odgovarajućom krovnom konzolom ili aktivnim displejom, tako da su vidljivi svim sudionicima u cestovnom prometu. Ploča mora biti duga najmanje 80 cm s visinom slova najmanje 10 cm. Natpisi na ploči moraju biti crne boje. Žuto treptajuće svjetlo se može ugraditi u svjetlosnu ploču. Natpis na ploči mora biti vidljiv za vrijeme izvođenja izvanrednog prijevoza. Ugrađena signalizacija mora biti vidljiva svim sudionicima u prometu. Vozilo pratnje treba biti sa svih strana označeno retroreflektirajućim bijelo/crvenima poljima. Izgled i način označavanja vozila pratnje određen je u Prilogom 3..

(2) Vozilo koje izvodi jednostavnu pratnju mora biti opremljeno najmanje slijedećom dodatnom opremom:

– zelenom i crvenom zastavicom za upravljanjem prometom ili s okruglom pločom za ručno upravljanje prometom te svjetiljkom koja emitira crvenu svjetlost,

– dvama reflektirajućim prometnim znakovima (trostrana piramida) na kojima su prikazani znak »opasnost na cesti« sa stranicom jednostraničnog trokuta najmanje 60 cm, i dopunska ploča s tekstom »IZVANREDNI PRIJEVOZ«, s veličinom teksta najmanje 8 cm, odnosno s dvama samostojećim prometnim znacima koji sadrže znak »opasnost na cesti« sa stranicom jednostraničnog trokuta najmanje 60 cm i dopunskom pločom s tekstom »IZVANREDNI PRIJEVOZ«, s veličinom teksta najmanje 8 cm,

– dvama prijenosnima treptajućim svjetiljkama žute boje te

– sigurnosnim prslukom fluorescentne narančaste boje s vidljivim reflektirajućim trakama za sudionika.

Članak 12.

(Zahtjevna pratnja)

(1) Zahtjevna pratnja se izvodi vozilom za pratnju koje mora biti označeno i opremljeno jednako kao vozilo s kojima se izvodi jednostavna pratnja, te još dodatno opremljeno:

– s mjeračem dužine i visine te,

– sa svjetlosnom signalnom pločom veličine najmanje 1000 mm x 700 mm, s promjenjivim sadržajem prometnih znakova: znak »opasnost na cesti« s dopunskom pločom »IZVANREDNI PRIJEVOZ«, znak »zabranjeno pretjecanje svih vrsta motornih vozila, osim motornih vozila s dva kotača«, znak »zabranjeno pretjecanje za teretna vozila«, žuta treptajuća strelica, usmjerena lijevo ili desno, koja upozorava da je prometna traka zatvorena i da ju je potrebno mijenjati u smjeru strelice. Ugrađena signalizacija mora biti vidljiva svim sudionicima u prometu. Na signalnoj ploči ne smije biti reklamnih poruka. Upotreba znakova mora biti upravljana iz vozila.

(2) Vozilo za pratnju s kojim se izvodi zahtjevna pratnja može se upotrebljavati i za izvođenje jednostavne pratnje.

Članak 13.

(Uvjeti za vozila pratnje)

(1) Ispunjavanje uvjeta za vozila pratnje sukladno odredbama ovog Pravilnika utvrđivat će se Potvrdom o ispunjavaju uvjeta za vozila pratnje izvanrednih prijevoza.

(2) Potvrdu iz stavka 1. ovog članka izdaje ovlaštena stručna organizacija za ispitivanje vozila sukladno propisima o sigurnosti prometa na cestama.

(3) Visinu naknade za izdavanje Potvrde iz stavka 1. ovog članka utvrđuje ovlaštena stručna organizacija, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za promet.

(4) Evidenciju izdanih Potvrda vodi ovlaštena stručna organizacija i to u elektroničkom obliku, a ista je dostupna Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvu unutarnjih poslova i društvu Hrvatske ceste d.o.o..

(5) Obrazac potvrde o ispunjavanju uvjeta za vozila pratnje određen je Prilogom 4.

III. UVJETI I POSTUPAK IZDAVANJA DOZVOLE ZA IZVANREDNI PRIJEVOZ

Članak 14.

(Izdavatelji dozvole)

(1) Dozvolu izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom, odnosno koncesionar, ovisno o javnoj cesti po kojoj se obavlja izvanredni prijevoz.

(2) Ako se prijevoz treba obaviti na javnim cestama u nadležnosti više upravitelja (uključuje i godišnje dozvole) ili se dozvola izdaje prijevozniku iz Europske unije ili druge strane države dozvolu izdaje društvo Hrvatske ceste d.o.o.

(3) Upravitelji javnih cesta mogu povjeriti poslove izdavanja dozvola društvu Hrvatske ceste d.o.o. pri čemu zadržavaju pravo na utvrđenu naknadu za izvanredni prijevoz.

(4) Poslove izdavanja dozvole obavljaju stručno osposobljeni zaposlenici izdavatelja dozvole koji imaju položen državni stručni ispit.

Članak 15.

(Dozvola za izvanredni prijevoz)

(1) Dozvola se izdaje sukladno Zakonu o općem upravnom postupku.

(2) Za obavljanje izvanrednog prijevoza mogu se izdati sljedeće vrste dozvola:

– jednokratna dozvola,

– godišnja dozvola.

(3) Jednokratna dozvola izdaje se za svaki pojedinačni izvanredni prijevoz I., II., III. ili IV. kategorije vozila i vrijedi 30 dana od dana izdavanja.

(4) Godišnja dozvola izdaje se na prijevoznika za izvanredne prijevoze I., IV. te za izvanredne prijevoze V. kategorije ako premašuju dimenzije, masu i osovinsko opterećenje utvrđeno za I. kategoriju izvanrednog prijevoza. Godišnja dozvola vrijedi 365 dana od dana izdavanja te sadrži podatke o svim vozilima kojima se obavlja izvanredni prijevoz.

(5) Jednokratna dozvola ovisno o karakteristikama vozila i tereta može se izdati za izvanredni prijevoz u konvoju koji može sadržavati najviše 3 vozila ili 3 skupa vozila.

(6) Jednokratna dozvola može se izdati za više ponovljenih izvanrednih prijevoza II. i III. kategorije uz uvjet unaprijed određenog puta prijevoza, tereta i broja pojedinačnih izvanrednih prijevoza.

(7) Ako se izdaje dozvola prema odredbama iz stavka 6. ovog članka jednokratno se naplaćuje trošak tehničke obrade zahtjeva dok se naknada za izvanredni prijevoz obračunava ovisno o broju pojedinačnih izvanrednih prijevoza.

(8) Kod izdavanja godišnje dozvole u dozvoli se obvezno određuje da dozvola ne vrijedi za obavljanje izvanrednih prijevoza po javnim cestama na kojima je zabranjen promet teretnih vozila ili na kojima izvanredni prijevoz premašuje osovinsko opterećenje, ukupnu masu, ukupnu širinu, ukupnu dužinu ili ukupnu visinu koja je određena prometnim znakom na javnoj cesti.

(9) Kod obavljanja izvanrednog prijevoza moraju se, bez obzira na izdanu dozvolu, poštivati sva ograničenja prometa koja su nastupila nakon izdavanja dozvole iz stavka 3. i 4. ovog članka i određena su prometnim znakom na javnoj cesti ili odlukom upravitelja ceste.

(10) Društvo Hrvatske ceste d.o.o. će uspostaviti informacijski sustav za potrebe predaje zahtjeva, izdavanja dozvola, prijave izvanrednog prijevoza, pregleda itinerara kretanja, vođenje evidencije izdanih dozvola u elektroničkom obliku te omogućiti korištenje istog od strane svih upravitelja javnih cesta, a elektroničkim putem (web) isti je dostupan za provođenje potrebnih kontrola Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvu unutarnjih poslova i Ministarstva financija.